

1841

29/11 67: 1. beh. af f. t. l. om indfødsrets meddelelse.

1842

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Lovforslaget (nr. 54) findes i tillæg A, sp. 1763, fremsættelsen i tidenden sp. 1530).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af kendelser vedrørende visse internationale investerings-tvister m. v.

(Lovforslaget (nr. 52) findes i tillæg A, sp. 1705, fremsættelsen i tidenden sp. 1424).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Thomas Have: Lovforslaget om anerkendelse og fuldbyrdelse af kendelser vedrørende visse internationale investerings-tvister m. v. tager jo sigte på at gennemføre de ændringer i dansk lovgivning, som er en forudsætning for, at Danmark kan blive i stand til at ratificere konventionen af 18. marts 1965 om bilæggelse af investerings-tvister mellem stater og andre landes statsborgere. Denne konvention var i august måned i år allerede undertegnet af 53 stater, herunder foruden af Danmark også af de 4 andre nordiske lande. Konventionen er allerede ratificeret af 36 lande, herunder bl. a. USA, England, Frankrig, Holland, Norge, Sverige og Island.

Konventionen er udarbejdet af Verdensbanken, og den har bl. a. til formål at fremme kapitalthførsel til udviklingslandene. Efter at der allerede er gennemført en garantiordning for danske private investeringer i udviklingslandene, vil det efter min opfattelse være påkrævet, at også Danmark snarest bliver i stand til at ratificere denne konvention. Hertil kommer, at en lang række af udviklingslandene, særlig i Afrika, allerede har deponeret deres ratifikationsdokumenter i Verdensbanken. Efter gældende ret kan en voldgiftsafgørelse ikke uden videre fuldbyrdes, hvorfor en dansk tilslutning til konventionen forudsætter, at der ved lov tilvejebringes hjemmel til fuldbyrdelse af de afgørelser vedrørende pengeforpligtelser, der træffes i henhold til konventionen.

Jeg skal i øvrigt ikke gå i enkeltheder med hensyn til selve lovforslaget, som jeg går ud fra bliver henvist til udvalgsbehandling, men jeg vil gerne på mit partis vegne anbefale forslaget til folketingets velvillige og hurtige behandling, så meget mere som den højtærede justitsminister jo i bemærkningerne har anført, at gennemførelsen af det antagelig ikke vil komme til at medføre udgifter for statskassen.

Per Federspiel: Jeg kan ligeledes på mit partis vegne tiltræde dette lovforslag, der ganske rigtigt, som hr. Thomas Have sagde, ikke kan tænkes at medføre udgifter for staten. Det er jo normalt, at voldgiftskendelsers eksigibilitet eller fuldbyrdelse ledsages af den begrænsning, at det ikke må stride mod bindende danske retsgrundsatninger, men da det jo her vanskeligt kan tænkes, at parten kan være nogen som helst anden end den danske stat, finder jeg i og for sig ingen betænkelighed ved, at denne reservation ikke er medtaget i loven, så jeg kan tiltræde lovforslaget uden ændringer.

Knud Thomsen: Jeg skal meddele, at det konservative folkeparti kan tiltræde lovforslaget. Jeg har også bemærket mig, at der

[Knaud Thomsen.]

ikke synes at være knyttet nogen som helst udgifter dertil. Vi finder det ganske rimeligt, at vi går ind for denne konvention, hvorefter tvistigheder af den art, der her er tale om, mellem investorer og fremmede stater kan pådømmes ved den internationale voldgiftsret og fuldbyrdes i Danmark på samme måde, som hvis retsafgørelsen var truffet af en dansk domstol. Vi kan anbefale lovforslaget.

Ömann: Også SF kan anbefale det foreliggende lovforslag. Man kunne jo nok udstøde et lille hjertesuk over den i øvrigt udmærkede konvention med det gode formål at fremme investeringerne i udviklingslandene, nemlig et suk over den adgang, der er for stater til at kræve som vilkår for voldgift, at alle ordinære retsmidler skal være udtømt forinden. Det kan jo bevirke, at kontrahenter i sådanne sager kan komme ud for slemme overraskelser, hvis man går hen og tror, at man er inde under voldgiftsbestemmelser og den sikkerhed, som konventionen giver, og det så viser sig, at man skal igennem et ordinært og ukendt retsmaskineri. Det kan jo give anledning til, at man — så vidt det er muligt — fra danske organer advarer folk om, at de kan komme ud for denne eventualitet. I øvrigt skal vi anbefale.

Niels Hølvæg Petersen: Jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget, som skulle være med til at skabe forudsætninger for en øget kapitaltilførsel til udviklingslandene gennem øget retssikkerhed for sådanne kapitaler. Det tjener et formål, vi gerne vil støtte. Jeg kan anbefale lovforslaget.

Inger-Lise Bech Hansen: Det af justitsministeren her fremsatte lovforslag tilsigter en gennemførelse af sådanne ændringer i dansk lovgivning, som er nødvendige for dansk ratificering af konventionen om bilæggelse af investeringstvister mellem stater og andre landes statsborgere.

Som det er anført i konventionens præambel, har behovet for internationalt samarbejde om økonomisk udvikling og betydningen af private, internationale investeringer fået et sådant omfang med deraf

følgende øgede muligheder for tvister, at det må anses for hensigtsmæssig at oprette et internationalt organ til bilæggelse af sådanne tvister. Et sådant internationalt organ vil i særlig grad kunne få betydning i forhold til udviklingslandene, hvor der finder omfattende investeringer sted. Der vil netop i dette forhold kunne skabes en gensidig beskyttelse og deraf følgende tryghed i det økonomiske samkvem, som vil kunne virke befordrende på udviklingen.

Liberalt centrum kan altså principielt give sin tilslutning til det fremsatte lovforslag — uanset de mangler, der fra forskellig side er påpeget — således at Danmark kan ratificere konventionen, som den er blevet det af en række andre stater, herunder de øvrige nordiske lande.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg takker samtlige ordførere for den enstemmige tilslutning til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til anden behandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 30. november, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.).

2) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Forhøjelse af ydelser m. v.).

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Forhøjelse af grundbeløb m. v.).

[Formanden.]

4) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. (Forhøjelse af beløb til personlige fornødenheder).

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter.

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om handel med frø og planter.

Mødet hævet kl. 14¹⁶.

35. møde.

Torsdag den 30. november kl. 13.

Formanden: Fra medlem af folketinget *Skræppenborg-Nielsen*, der har haft orlov på grund af midlertidig varetagelse af offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 2. december d. å. atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Alfred Andersens*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker mundtlig at fremsætte:

Forslag til finanslov for finansåret 1. april 1968-31. marts 1969

samt skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om almindelig omsætningsafgift.

I skrivelse af gårs dato meddeler handelsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om banker,

forslag til lov om ændring af lov om sparekasser og

forslag til lov om ændring af lov om visse spare- og udlånsvirksomheder.

Indfødsretsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om indfødsrets meddelelse. Eksemplarer vil blive omdelt.

Uden for dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede finansminister, for at han kan fremsætte det anmeldte finanslovsforslag.

Finansministeren (*Grünbaum*): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til finanslov for finansåret 1. april 1968-31. marts 1969.*

Inden jeg nærmere omtaler det fremsatte finanslovsforslag, skal jeg gøre nogle bemærkninger om det senest afsluttede finansår på grundlag af det i september afgivne statsregnskab 1966-67 samt om udviklingen i det finansår, vi nu befinder os i. Jeg vil endvidere give nogle kommentarer til de budgetoverslag for de to følgende finansår, 1969-70 og 1970-71, jeg har fremsendt til folketinget samtidig med forslaget til finanslov.

Statsregnskabet for 1966-67 er det første regnskab, der foreligger, efter at vi er gået tilbage til en fuldstændig tillægsbevillingslov, det vil sige en tillægsbevillingslov, der sammen med finansloven så vidt muligt skulle tilvejebringe overensstemmelse med de endelige regnskabstal. Denne omlægning af tillægsbevillingsloven, der er muliggjort ved overgangen til rammebevillingsordningen, indebar som den væsentligste ændring, at pris- og lønreguleringerne i de enkelte finanslovbevillinger fremgik direkte af tillægsbevillingsloven. Ved fremsættelsen af tillægsbevillingslovsforslaget gjorde jeg opmærksom på, at overensstemmelsen ikke kunne forventes at blive fuldkommen, idet de enkelte ministeriers og styrelser bidrag var afgivet i februar måned og derfor måtte være behæftet med nogen usikkerhed, for så vidt angår forløbet i den resterende del af finansåret. Som helhed er afvigelserne dog blevet af beskeden størrelse med en forøgelse af kasseoverskuddet på ca. 100 mill. kr.

Om den statsfinansielle udvikling i inde-